

Uztvērējaugi kā progresīvās zemkopības sistēmas elements Zaļā kursa realizēšanā.

Dr. agr Inga Jansone

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

www.arei.lv

1.03.2022 Dižstende

Zaļā kursa realizācijas stratēģijas

ES Bioloģiskās Daudzveidības stratēģiju 2030

ES ilgtspējīgas pārtikas stratēģiju “No lauka līdz galdam”

Zaļais kursa izaicinājumi

Zaļā kursa stratēģija izvirza izaicinājumus lauksaimniekiem, īpaši vides un klimata jomā, kas sevī ietver:

- SEG emisiju mazināšana
- Bioloģiskās daudzveidības palielināšana
- Gaisa, ūdens un augsnes kvalitātes saglabāšana

"Sadarbība" 16.1. apakšpasākumam "Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai«
projekta nr. 10-00-A01612-000011

“Progresīva zemkopības sistēma kā pamats vidi saudzējošai un efektīvai Latvijas augkopībai”

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

www.arei.lv

Projekta mērķis

Rast jaunus, eksperimentālā pieredzē un ekonomiskā novērtējumā balstītus, risinājumus progresīvas sistēmas ieviešanai augkopības ražošanā, kas spētu sniegt ieguldījumu:

- Energopatēriņa un ar to saistīto SEG emisiju samazināšanu
- N noplūdes mazināšana un C piesaiste
- Uztvērējaugu efektīvāka iekļaušana ražošanas augmaiņās
- Augsnes īpašību uzlabošana
- Mēslošanas līdzekļu lietošanas vajadzības iespējamā mazināšana

Termini

Uztvērējaugi (*catch crop*), sedzējaugi (*cover crop*)

Ir divu vai vairāku augu sugu maisījums, ko sēj pēc pamatkultūras novākšanas un saglabā līdz nākošā gada pavasarim. Rudenī neveic apļaušanu vai apganīšanu, lai saglabātu lielāku virszemes masu

Uztvērējaugu ieguvumi

- Organiskās vielas paaugstināšana augsnēs;
- Augsnes struktūras uzlabošana;
- Augsnes mikrobioloģiskās aktivitātes uzlabošana;
- Nezāļu un kaitēkļu ierobežošana, kā arī slimību ierosinātāju profilakse;
- Ūdens režīma uzlabošana;
- Augsnes erozijas kontrole;
- Samazina SEG emisijas augkopībā;
- **Samazina augsnes barības vielu izskalošanos, īpaši N;**
- **Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana rudens periodā – barības bāze apputeksnētājiem**

Uztvērējaugu audzēšanas riski

- Sārņaugu izplatīšanās;
- Stingra augu maiņas ievērošana, mazinot slimību izplatību vienu sugu augiem;
- Ekonomiskais izvērtējums.

1.2 aktivitāte

Uztvērējaugu audzēšanas iespējas

Uztvērējaugu vietu augmaiņa;
Optmālākos sugu maisījumus un sējas laiku
Slāpekļa efektivitāti, tā pārnesi uz pēckutūru

AREI Stendes pētniecības centrs
z/s Vītņi
AREI Bioekonomikas nodaļa

Uztvērējaugu maisījumi

- Auzas, inkarnāta āboliņš, facēlija
- Viengadīgā airene, griķi, facēlija
- Eļļas rutks (redīss), sinepes
- Auzas, facēlija, vasaras vīķi
- Ziemas rapsis, rudzi

Paldies !

inga.jansone@arei.lv